

portfóliách denominovaných v eurách a amerických dolároch sa vykonáva štandardné riadenie úrokového rizika pomocou úrokových swapov a kontraktov futures. Výnosnosť týchto portfólií po zohľadnení nákladov zabezpečovacích operá-

cií a nákladov, resp. výnosov z operácií na strane pasív portfólií za rok 2016 bola 0,45 % v prípade investičného portfólia denominovaného v eurách, resp. 0,74 % v prípade investičného portfólia denominovaného v amerických dolároch.

2 FINANČNÁ STABILITA A DOHĽAD NAD FINANČNÝM TRHOM⁶

2.1 FINANČNÁ STABILITA

V roku 2016 bolo vydaných 7 rozhodnutí NBS v oblasti politiky obozretnosti na makroúrovni, ktorých podstatou boli otázky finančnej stability z pohľadu cyklického a štrukturálneho systémového rizika. V štyroch prípadoch išlo o pravidelné štvrtročné rozhodnutia o určení miery proticyklického kapitálového vankúša. Významným z pohľadu finančnej stability bolo rozhodnutie NBS č. 20/2016, kde Banková rada NBS z dôvodu prítomnosti expanzívnej fázy finančného cyklu, ako aj pretrvávajúcich tlakov na úverovom trhu rozhodla o zvýšení miery proticyklického kapitálového vankúša na úroveň 0,5 % s účinnosťou od 1. augusta 2017.

Ďalšie dve rozhodnutia sa týkali problematiky lokálne systémovo významných bánk a jedno rozhodnutie sa týkalo uznania vankúša určeného iným členským štátom zo strany NBS (Národná centrálna banka Estónska odsúhlasila vankúš na krytie systémového rizika vo výške 1 % objemu rizikových expozícií na všetky domáce expozície). V roku 2016 došlo k pravidelnému ročnému prehodnoteniu lokálne systémovo významných bánk (O-SII), pričom zoznam takto určených bánk zostal rovnaký. Pre tieto banky bude od 1. januára 2017 do 1. januára 2018 postupne zvyšovaná minimálna požiadavka na vlastné zdroje prostredníctvom kapitálového vankúša pre O-SII a kapitálového vankúša na krytie systémového rizika vo výške definovanej príslušnými rozhodnutiami.

Z legislatívneho hľadiska bolo v roku 2016 z pohľadu politiky obozretnosti na makroúrovni dôležité schválenie zákona o úveroch na bývanie, novely zákona o spotrebiteľských

úveroch a opatrenia NBS č. 10/2016, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o posúdení schopnosti spotrebiteľa splácať úver na bývanie. Týmto zákonmi a opatrením sa dosiahla transformácia odporúčania NBS č. 1/2014 k rizikám spojeným s vývojom na trhu retailových úverov do legislatívy v oblasti úverov na bývanie, umožnila sa rekalibrácia niektorých parametrov a vytvoril sa právny rámec pre dohľad nad plnením pravidiel obozretného poskytovania retailových úverov na bývanie.

2.2 DOHĽAD NAD FINANČNÝM TRHOM

OBLASŤ BANKOVNÍCTVA

K 31. decembru 2016 pôsobilo na území SR 13 bánk a 15 pobočiek zahraničných bánk.

V rámci jednotného mechanizmu dohľadu (SSM) pozostávajúceho z ECB a príslušných vnútroštátnych orgánov zúčastnených členských štátov, sa banky a ich pobočky pôsobiace na území SR členia na:

- významné, nad ktorými sa vykonáva dohľad na úrovni ECB (Tatra banka, a. s., Všeobecná úverová banka, a. s., Slovenská sporiteľňa, a. s., Československá obchodná banka, a. s. a ČSOB stavebná sporiteľňa, a. s., patriace do skupiny KBC Group a UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a. s., pobočka zahraničnej banky, z bankovej skupiny UniCredit Bank) v úzkej spolupráci s NBS a
- menej významné (ostatné banky so sídlom na území SR), nad ktorými je priamy dohľad naďalej vykonávaný NBS.

V rámci SSM má ECB výhradnú právomoc udeľovať a odberať povolenia úverovým inštitú-

⁶ Podrobná Správa o činnosti útvaru dohľadu nad finančným trhom NBS za rok 2016 je zverejnená na webovej stránke NBS <http://www.nbs.sk/sk/publikacie/publikacie-dohladu/sprava-o-cinnosti-udf>

ciám a posudzovať oznámenia o nadobudnutí a prevode kvalifikovanej účasti v úverových inštitúciách s výnimkou riešenia krízových situácií a článku 15 nariadenia EÚ č. 1024/2013. Povoľovacie konania týkajúce sa úverových inštitúcií so sídlom na území SR prebiehajú v spolupráci ECB a NBS. V oblasti posúdenia vhodnosti členov predstavenstva a dozorných rád bánk vykonáva ECB svoju právomoc iba vo vzťahu k významným bankám.

Každá žiadosť o udelenie povolenia na začatie činnosti alebo na posúdenie kvalifikovaných účastí sa predkladá NBS. V tomto prípade NBS posudzuje žiadosť v zmysle slovenského právneho poriadku a ECB posudzuje predmetnú žiadosť podľa práva EÚ. V sledovanom období bolo pred NBS začatých 22 konaní v pôsobnosti ECB, ktoré sa v prevažnej miere týkali posúdenia vhodnosti členov predstavenstva a dozorných rád významných bánk.

V povoľovacích konaniach v pôsobnosti NBS v oblasti bankovníctva bolo vydaných 73 rozhodnutí, pričom väčšina rozhodnutí sa týkala najmä udelení predchádzajúcich súhlasov na zvolenie členov predstavenstva, dozornej rady, vedúcich zamestnancov, prokuristov, vedúcich útvaru vnútornej kontroly a vnútorného auditu.

V oblasti bankovníctva bolo v roku 2016 začaté jedno sankčné konanie.

V roku 2016 začala na území SR vykonávať svoju činnosť BNP Paribas Personal Finance S. A., pobočka zahraničnej banky. Od 1. decembra 2016 v dôsledku cezhraničného zlúčenia francúzskej úverovej inštitúcie COFIDIS SA a portugalskej úverovej inštitúcie BANCO COFIDIS, SA zanikla zahraničná banka BANCO COFIDIS, SA, ktorá pôsobila na území SR prostredníctvom svojej organizačnej zložky BANCO COFIDIS, SA, pobočka zahraničnej banky (predchádzajúci názov: Banco Banif Mais, S.A., pobočka zahraničnej banky). Nástupnícka zahraničná úverová inštitúcia COFIDIS SA od 1. decembra 2016 vykonáva na území SR bankové činnosti prostredníctvom svojej organizačnej zložky – COFIDIS SA, pobočka zahraničnej banky.

NBS zaevidovala 21 zahraničných úverových inštitúcií, ktoré začali poskytovať bankové činnosti na území SR bez založenia pobočky. NBS zaslala

oznámenie zahraničnému orgánu dohľadu o zámere Poštovej banky, a. s., poskytovať bankové činnosti bez založenia pobočky na území Nemeckej spolkovej republiky.

V roku 2016 bolo v bankách a v pobočkách zahraničných bánk uskutočnených 11 tematicky zameraných dohľadov na mieste. Prioritami v zameraní dohľadov na mieste boli kvalita systému riadenia rizík, so zameraním najmä na kreditné riziko a úrokové riziko bankovej knihy, ďalej na systém riadenia operačného rizika, poskytovanie platobných služieb, hodnotenie interného systému správy a riadenia bánk a hodnotenie úrovne ochrany bánk pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a financovaním terorizmu.

Na jednotlivých úlohách ECB pri výkone dohľadu participuje NBS ako vnútroštátny orgán dohľadu prostredníctvom priamej účasti zamestnancov na práci spoločných dohľadacích tímov, ako aj prípravou návrhov rozhodnutí v rámci rozhodovacích procesov ECB. Všetky dohľady na mieste vo významných bankách, ktoré podliehajú dohľadu ECB, vykonané v roku 2016, boli vykonané zamestnancami NBS na základe poverenia ECB.

Dohľad na diaľku v bankách a pobočkách zahraničných bánk zahŕňa okrem pravidelného spracovania výkazov a hlásení, monitorovania ukazovateľov obozretného podnikania, analytickej činnosti, komunikácie s dohľadanými subjektmi a domovskými dohľadmi týchto subjektov aj prácu na spoločných aktivitách v rámci priameho a nepriameho dohľadu ECB a prácu v kolégiách dohľadov pre jednotlivé banky.

V rámci bánk, ktoré podliehajú priamemu dohľadu ECB, pokračovala spolupráca v spoločných dohľadových tímoch, ktorých súčasťou sú zamestnanci NBS a ktorej výsledkom bolo vykonanie ročného hodnotenia bánk podľa procesov SSM. Formou dohľadu na diaľku boli preverované hodnotenia notifikácií ex-ante a ex-post v zmysle definície delegovaného nariadenia č. 529/2014. Ďalej boli preverované validačné správy interných modelov bánk a správ interných auditov bánk a vyhodnotené plnenia podmienok a odporúčaní z rozhodnutí o používaní interných modelov.

V rámci bánk, ktoré podliehajú priamemu dohľadu NBS, prebiehala komunikácia s ECB o postup-

nom harmonizovaní postupov dohľadu, o hodnotení týchto bánk a o výmene informácií medzi NBS a ECB.

OBLASŤ POSKYTOVANIA PLATOBNÝCH SLUŽIEB

A VYDÁVANIA ELEKTRONICKÝCH PEŇAZÍ

Na slovenskom finančnom trhu pôsobilo k 31. decembru 2016 11 platobných inštitúcií, z ktorých je na základe udeleného povolenia na poskytovanie platobných služieb 7 platobných inštitúcií oprávnených poskytovať platobné služby bez obmedzenia rozsahu a 4 platobné inštitúcie oprávnené poskytovať platobné služby v rozsahu obmedzenom.

V roku 2016 pôsobila na slovenskom finančnom trhu jedna inštitúcia elektronických peňazí.

V oblasti poskytovania platobných služieb bolo v roku 2016 vydaných 33 a právoplatnosť nadobudlo 32 rozhodnutí. Patrí k nim udelenie povolenia Pay Solutions, a. s. na poskytovanie platobných služieb bez obmedzenia rozsahu, udelenie povolenia SWAN Mobile, a. s. na poskytovanie platobných služieb v obmedzenom rozsahu a udelenie predchádzajúceho súhlasu CETELEM SLOVENSKO, a. s. na vrátenie povolenia na poskytovanie platobných služieb.

V oblasti vydávania elektronických peňazí bolo v roku 2016 vydaných 7 rozhodnutí o udelení predchádzajúcich súhlasov.

V roku 2016 evidovala NBS 37 zahraničných platobných inštitúcií na základe oznámenia svojho zámeru poskytovať platobné služby a 34 zahraničných inštitúcií elektronických peňazí na základe oznámenia svojho zámeru vydávať, ponúkať, späťne vymieňať elektronické peniaze, prípadne poskytovať platobné služby na území SR bez založenia pobočky.

Na základe oznámenia zahraničného orgánu dohľadu o zámere poskytovať platobné služby prostredníctvom pobočky na území SR evidovala NBS v roku 2016 pobočku zahraničnej platobnej inštitúcie Global Payments, s. r. o., organizačná zložka.

V roku 2016 bol ukončený komplexný dohľad na mieste v inštitúcii elektronických peňazí, začatý v roku 2015. Ďalej boli vykonané 3 komplexné dohľady na mieste v platobných inštitúciách

zamerané najmä na preverenie a hodnotenie systému poskytovania platobných služieb, dodržiavania podmienok na ich podnikanie, vnútorného kontrolného systému a vnútornej kontroly, vybraných rizík a systému riadenia rizík, systému ochrany pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a ochrany pred financovaním terorizmu a plnenia povinností v tejto oblasti a preverenie dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov.

DEVÍZOVÁ OBLASŤ

K 31. decembru 2016 bolo na území SR 1 155 devízových miest s udelenou devízovou licenciou. Počas roka 2016 bolo vydaných 15 rozhodnutí, z ktorých 11 rozhodnutí sa týkalo udelenia devízovej licencie.

V roku 2016 bolo v tejto oblasti vedených a právoplatne skončených 11 sankčných konaní o uložení pokuty, z ktorých 2 sankčné konania boli začaté v roku 2016 a 9 sankčných konaní začalo v roku 2015.

V roku 2016 bolo vykonaných 12 dohľadov na mieste. Výkon dohľadu bol zameraný na kontrolu dodržiavania devízového zákona.

OBLASŤ NEBANKOVÝCH VERITEĽOV

Na slovenskom finančnom trhu k 31. decembru 2016 pôsobilo 34 nebankových veriteľov, z ktorých je 31 oprávnených poskytovať spotrebiteľské úvery bez obmedzenia rozsahu, 1 oprávnený poskytovať spotrebiteľské úvery v obmedzenom rozsahu a 2 sú iní veritelia oprávnení poskytovať úvery a pôžičky spotrebiteľom, ktoré nie sú spotrebiteľským úverom.

V roku 2016 bolo v oblasti nebankových veriteľov vydaných 86 právoplatných rozhodnutí. Z uvedených rozhodnutí možno spomenúť 13 udelených povolení na poskytovanie spotrebiteľských úverov a iných úverov spotrebiteľom, 3 zamietnutia žiadosti o udelenie povolenia na poskytovanie spotrebiteľských úverov a 54 predchádzajúcich súhlasov na zvolenie alebo vymenovanie členov štatutárneho orgánu, dozornej rady a vedúcich útvaru vnútornej kontroly.

V roku 2016 boli vykonané 4 komplexné dohľady na mieste u nebankových veriteľov zamerané na preverenie a hodnotenie systému poskyto-

vania spotrebiteľských úverov v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch, dodržiavanie podmienok na podnikanie, preverenie informácií poskytnutých v konaní o udelenie povolenia na poskytovanie spotrebiteľských úverov, vnútorného kontrolného systému a útvaru vnútornej kontroly, vybraných rizík a systému riadenia rizík, systému ochrany pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a ochrany pred financovaním terorizmu.

OBLASŤ POISŤOVNÍCTVA

V oblasti poisťovníctva pôsobilo k 31. decembru 2016 na slovenskom finančnom trhu 16 poisťovní so sídlom na území SR a 23 pobočiek poisťovní a zaistovní so sídlom v inom členskom štáte EÚ. V oblasti poisťovacej činnosti vykonávanej pobočkami poisťovní a zaistovní so sídlom v inom členskom štáte EÚ bolo v roku 2016 vydaných 45 oznámení.

Rozhodnutia útvaru dohľadu nad finančným trhom (UDF) vydané v roku 2016 sa týkali zmeny (rozšírenia) povolenia na vykonávanie poisťovacej činnosti a vykonávania finančného sprostredkovania pre finančné inštitúcie v súlade s osobitnými predpismi.

V oblasti poisťovníctva viedol UDF v roku 2016 jedno konanie o uložení sankcie. V tomto roku nadobudli právoplatnosť 3 prvostupňové rozhodnutia.

V súvislosti s novou reguláciou poisťovníctva, účinnou od 1. januára 2016 (Solventnosť II) sa NBS rozhodla v prvých dvoch rokoch po zavedení nových regulačných pravidiel položiť hlavný dôraz svojej činnosti v rámci dohľadu nad obozretným podnikaním subjektov poisťovníctva na výrazne zvýšený kontakt s poisťovňami, pri ktorom sa prednostne sústreďujú na konzultačnú činnosť a usmerňovanie činností dohliadaných subjektov. NBS sústredila svoje kapacity na prípravu a realizáciu viacdňových pracovných stretnutí s najvyššími predstaviteľmi poisťovní, ako aj s osobami vykonávajúcimi kľúčové funkcie, a to priamo vo všetkých 15 poisťovniach, ktoré vykonávajú svoju činnosť v režime Solventnosť II.

Pri dohľade na diaľku boli preverované pravidelné výkazy a hlásenia poisťovní a Slovenskej kancelárie poisťovateľov za kalendárny rok 2015

(auditované) a za všetky štvrtroky roka 2016 (priebežné), ako aj hlásenia ad-hoc zasielané prostredníctvom informačného systému STATUS DFT a prostredníctvom Štatistického zberového portálu. V súvislosti s novou reguláciou Solventnosť II vykonal UDF v roku 2016 dohľady na diaľku, predmetom ktorých bola analýza informácií a dokumentov predložených poisťovňami o odbornej spôsobilosti a dôveryhodnosti osôb, ktoré riadia poisťovňu alebo sú zodpovedné za kľúčové funkcie a preverenie koncepcií o zverení výkonu činnosti.

Taktiež boli ukončené dva tematické dohľady na mieste, ktorých predmetom bolo preverenie pripravenosti poisťovne na používanie čiastočného vnútorného modelu na výpočet kapitálovej požiadavky na solventnosť podľa regulácie Solventnosť II.

OBLASŤ DŮCHODKOVÉHO SPORENIA

V oblasti dôchodkového sporenia pôsobilo v roku 2016 na slovenskom finančnom trhu 6 starobných dôchodkových spoločností, ktoré spolu spravovali 20 dôchodkových fondov a 4 doplnkové dôchodkové spoločnosti spravujúce spolu 17 doplnkových dôchodkových fondov. Činnosť depozitára v zmysle zákona o starobnom dôchodkovom sporení a zákona o doplnkovom dôchodkovom sporení vykonávalo 5 bankových subjektov.

V oblasti doplnkového dôchodkového sporenia UDF vydal v roku 2016 spolu 17 rozhodnutí.

V oblasti starobného dôchodkového sporenia (II. pilier) neboli UDF v roku 2016 začaté, ani vedené konania o uložení sankcie. V oblasti doplnkového dôchodkového sporenia (III. pilier) boli UDF v roku 2016 podľa zákona o doplnkovom dôchodkovom sporení začaté 2 konania o uložení sankcie.

V oblasti starobného dôchodkového sporenia bolo v roku 2016 predmetom dohľadu na diaľku 6 dôchodkových správcovských spoločností, ktoré spolu spravujú 20 dôchodkových fondov a 4 bankové subjekty vykonávajúce činnosť depozitára v zmysle zákona o starobnom dôchodkovom sporení. Činnosť dohľadu na diaľku bola zameraná najmä na kontrolu plnenia si informačných povinností dôchodkových správcovských spoločností, doplnkových dôchodkových

spoločností a depozitárov dôchodkových fondov voči NBS, na základe ktorých sa následne vyhodnocovala najmä rizikovosť uskutočnených transakcií a ich vplyv na rizikovosť portfólií dôchodkových fondov.

V oblasti starobného dôchodkového sporenia bolo ukončených šesť tematických dohladov na mieste v dôchodkových správcovských spoločnostiach, ktoré boli zamerané na preverenie vypracovania a udržiavania účinného systému vnútornej kontroly v spoločnosti a ňou spravovaných dôchodkových fondov.

OBLASŤ FINANČNÉHO SPROSTREDKOVANIA A FINANČNÉHO PORADENSTVA

K 31. decembru 2016 bolo v REGFAP zaregistrovaných spolu 42 039 subjektov. Do REGFAP bolo v roku 2016 zapísaných 36 nových subjektov v rôznych sektoroch, pričom UDF udelil povolenie na vykonávanie činnosti samostatného finančného agenta 33 právnickým osobám a povolenie na vykonávanie činnosti finančného poradcu 3 právnickým osobám. V roku 2016 bolo zrušených 88 zápisov samostatného finančného agenta alebo finančného poradcu. V roku 2016 bolo do REGFAP zapísaných 259 finančných sprostredkovateľov z iného členského štátu v sektore poistenia a zaistenia, ktorí sú na území SR oprávnení vykonávať činnosť na základe práva na slobodné poskytovanie služieb bez zriadenia organizačnej zložky a 4 finanční sprostredkovatelia so zriadením organizačnej zložky. NBS v roku 2016 elektronicky prijala a spracovala 6 867 návrhov od navrhovateľov na zápis, zmeny a zrušenie zápisov ich podriadených subjektov v REGFAP.

V oblasti finančného sprostredkovania a finančného poradenstva UDF viedol v roku 2016 spolu 80 konaní, z toho v roku 2016 bolo začatých 63 konaní o uložení sankcie (60 v sektore finančné sprostredkovanie a 3 v sektore finančné poradenstvo). V roku 2016 v sektore finančného sprostredkovania a finančného poradenstva nadobudlo právoplatnosť 51 prvostupňových rozhodnutí.

Dohľadom na diaľku v roku 2016 v oblasti finančného sprostredkovania a finančného poradenstva bolo vyhodnotené plnenie NBS periodicky zasielaných informačných povinností dohliadanými subjektmi prostredníctvom internetovej

aplikácie alebo písomne a kontrola odbornej spôsobilosti u samostatných finančných agentov a finančných poradcov, a to najmä opätovné vykonanie odborných skúšok pre vyšší stupeň/stredný stupeň odbornej spôsobilosti ako i šetrenie prijatých podnetov a iných požiadaviek právnických a fyzických osôb.

Celkovo bolo vykonaných šesť tematických dohladov na mieste u samostatných finančných agentov právnických osôb. Začiatkom roka 2016 bol formálne ukončený komplexný dohľad na mieste u jedného samostatného finančného agenta, začatý v roku 2015. Tematické dohľady boli zamerané najmä na dodržiavanie ustanovení zákona o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve vzťahujúcich sa na odbornú spôsobilosť a dôveryhodnosť, oznamovacie povinnosti voči NBS vyplývajúce zo zákona o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve a dodržiavanie podmienok a povinností vyplývajúcich z rozhodnutí vydaných NBS, najmä zmeny v skutočnostiach uvedených v žiadosti o udelenie povolenia na vykonávanie činnosti samostatného finančného agenta.

OBLASŤ TRHU CENNÝCH PAPIEROV

Ku koncu roka 2016 pôsobilo na slovenskom finančnom trhu 15 obchodníkov s cennými papiermi. V priebehu roka 2016 UDF schválil 43 prospektov cenného papiera a jeden registračný dokument, 8 dodatkov k prospektu cenného papiera a 3 dodatky k prospektu investičného certifikátu.

V oblasti obchodníkov s cennými papiermi UDF v roku 2016 vydal 18 rôznych rozhodnutí, ktoré sa týkali najmä udelenia povolenia na poskytovanie investičných služieb, zmien povolení na poskytovanie investičných služieb a predchádzajúcich súhlasov, napr. na voľbu osôb za členov predstavenstva a na zmenu sídla obchodníka s cennými papiermi.

Zo 43 schválených prospektov boli 4 prospekty vypracované ako základné prospekty za účelom prípadnej verejnej ponuky a/alebo prípadného prijatia na obchodovanie na regulovanom trhu (t. j. v maximálnom rozsahu variantov účelov) pre troch emitentov. Jeden zo schválených základných prospektov bol určený pre emisie investičných certifikátov, jeden pre emisie dlhopisov, jeden pre emisie hypotekárnych záložných listov

a jeden pre emisie dlhopisov aj hypotekárnych záložných listov. UDF schválil za účelom verejnej ponuky cenných papierov a ich následného prijatia na obchodovanie na regulovanom trhu 14 prospektov a 10 dodatkov k prospektu; výlučne za účelom prijatia príslušných cenných papierov na obchodovanie na regulovanom trhu (cenné papiere neboli vydané na základe verejnej ponuky), 16 prospektov a 1 dodatok k prospektu; 13 prospektov za účelom verejnej ponuky cenných papierov bez následného podania žiadosti o prijatie na obchodovanie na regulovanom trhu. V priebehu roka 2016 UDF prijal 71 oznámení o schválení prospektu cenného papiera, resp. dodatku k prospektu cenného papiera od orgánov dohľadu iných členských štátov EÚ a zaslal 4 oznámenia o schválení prospektu cenného papiera, resp. dodatku k prospektu cenného papiera inému orgánu dohľadu členského štátu EÚ.

V rámci povoľovacej činnosti týkajúcej sa centrálnych depozitárov cenných papierov vydal UDF 10 rozhodnutí.

V rámci povoľovacej činnosti týkajúcej sa Garančného fondu investícií nebolo v roku 2016 vedené žiadne konanie.

V rámci povoľovacej činnosti týkajúcej sa činnosti emitentov akcií, ktoré sa obchodujú na regulovanom trhu BCPB, a. s., UDF vydal jedno rozhodnutie, ktorým zastavil konanie o schválení povinnej ponuky na prevzatie. V rámci povoľovacej činnosti vo vzťahu k BCPB, a. s. vydal v roku 2016 UDF jedno rozhodnutie o schválení zmeny burzových pravidiel.

V oblasti trhu cenných papierov viedol UDF v roku 2016 14 konaní o uložení sankcie, z ktorých bolo v roku 2016 začatých 9. V roku 2016 nadobudlo právoplatnosť 8 prvostupňových rozhodnutí.

V oblasti trhu cenných papierov bolo v roku 2016 predmetom dohľadu na diaľku 15 tuzemských obchodníkov s cennými papiermi, 5 obchodníkov s cennými papiermi pôsobiacich v SR prostredníctvom svojej pobočky podľa smernice MiFID a 13 bánk s povolením na poskytovanie investičných služieb. Dohľad na diaľku bol zameraný najmä na monitorovanie dodržiavania pravidiel pre obozretné podnikanie, vyhodno-

covanie finančnej situácie a rizikového profilu dohliadaných subjektov. Predmetom dohľadu na diaľku bola aj BCPB, a. s., CDCP SR, a. s. a plnenie si informačných povinností voči NBS zo strany emitentov cenných papierov prijatých na obchodovanie na regulovanom trhu BCPB, a. s., prostredníctvom CERI, ktorú vedie NBS. Ich počet k 31. decembru 2016 je 71. Voči trom emitentom cenných papierov prijatých na obchodovanie na regulovanom trhu BCPB, a. s. sa začalo viesť konanie vo veci nepredloženia kompletných polročných finančných správ za 1. polrok 2015.

V oblasti trhu cenných papierov boli v roku 2016 ukončené dva komplexné dohľady na mieste. Jeden bol začatý v roku 2015 a druhý bol komplexný a zároveň dosledovací dohľad na mieste, ktorý bol zameraný na zhodnotenie plnenia opatrení na odstránenie a nápravu nedostatkov a odporúčaní zistených pri komplexnom dohľade na mieste v roku 2013. Ďalej bolo v roku 2016 ukončených šesť tematických dohľadov na mieste u šiestich obchodníkov s cennými papiermi, pričom jeden bol začatý v roku 2015 so zameraním na poskytovanie investičných služieb, investičných činností a vedľajších služieb klientom a zvyšných päť tematických dohľadov na mieste bolo zameraných na preverenie zabezpečenia a dodržiavania postupu spoločnosti a jej zamestnancov pri predchádzaní legalizácie príjmov z trestnej činnosti a pri predchádzaní financovania terorizmu.

V treťom štvrtroku 2016 bol začatý tematický dohľad na mieste v bankovom subjekte zameraný na poskytovanie investičných služieb, investičných činností a vedľajších služieb klientom podľa zákona o cenných papieroch a zároveň na preverenie činnosti depozitára v oblasti doplnkového dôchodkového sporenia a kolektívneho investovania.

OBLASŤ KOLEKTÍVNEHO INVESTOVANIA

V roku 2016 pôsobilo na slovenskom trhu 7 správcovských spoločností, pričom jednej z uvedených správcovských spoločností bolo udelené povolenie na vytváranie a spravovanie alternatívnych investičných fondov a zahraničných alternatívnych investičných fondov v 2. polroku 2016. Dvomi správcovskými spoločnosťami boli udelené povolenia na vytvorenie štandard-

ného podielového fondu a jednej správcovskej spoločnosti bolo udelené povolenie na vytvorenie verejného špeciálneho fondu. Nadobudnutie účinnosti delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2016/438 sa odzrkadlilo v zmenách v zložení dozorných rád správcovských spoločností, ku ktorým bolo vydaných 7 predchádzajúcich súhlasov na voľbu člena dozornej rady.

V oblasti kolektívneho investovania neboli v roku 2016 UDF začaté, ani vedené žiadne konania o uložení sankcie.

V oblasti kolektívneho investovania bolo v roku 2016 predmetom dohľadu na diaľku 7 tuzemských správcovských spoločností, ktoré spolu spravujú 70 štandardných podielových fondov a 20 alternatívnych investičných fondov, a 5 bankových subjektov vykonávajúcich činnosť depozitára v zmysle zákona o kolektívnom investovaní. Činnosť dohľadu na diaľku bola zameraná predovšetkým na kontrolu plnenia si informačných povinností správcovských spoločností a depozitárov podielových fondov voči NBS. Na základe týchto informácií sa následne vyhodnotila najmä rizikovosť uskutočnených transakcií a ich vplyv na rizikovosť portfólií podielových fondov. Dôraz sa kládol najmä na nezávislé overovanie správnosti ocenenia finančných nástrojov nachádzajúcich sa v majetku podielových fondov a na súlad ich nadobúdania do majetku jednotlivých podielových fondov s ustanoveniami zákona o kolektívnom investovaní.

V oblasti kolektívneho investovania boli v roku 2016 začaté tri tematické dohľady na mieste, ktoré boli zamerané na preverenie systému uplatňovania zásad odmeňovania, dodržiavanie Usmernenia o správnych politikách odmeňovania podľa smernice o správcoch alternatívnych investičných fondov a na preverenie systému výkonu funkcie dodržiavania opatrení, stratégií a postupov na identifikáciu rizika a vnútorného auditu.

V druhom štvrtroku 2016 bol ukončený tematický dohľad na mieste v bankovom subjekte zameraný na výkon činnosti depozitára v oblasti kolektívneho investovania a dôchodkového sporenia podľa zákona o starobnom dôchodkovom sporení a zákona o kolektívnom investova-

ní, ktorý bol začatý v roku 2015. Ďalej bol v treťom štvrtroku 2016 začatý tematický dohľad na mieste v bankovom subjekte zameraný na preverenie činnosti depozitára v oblasti kolektívneho investovania a doplnkového dôchodkového sporenia a zároveň na poskytovanie investičných služieb, investičných činností a vedľajších služieb klientom podľa zákona o cenných papieroch.

2.3 REGULÁCIA FINANČNÉHO TRHU

OBLASŤ BANKOVNÍCTVA

Začiatkom roka 2016 bol v Zbierke zákonov SR vyhlásený zákon o úveroch na bývanie, na ktorého príprave spolupracovala NBS s MF SR. Zákonom sa implementovala smernica o úveroch na bývanie a vytvoril sa právny rámec na efektívnejšie fungovanie trhu úverov na bývanie v rámci harmonizovaného vnútorného trhu Spoločenstva.

V priebehu roka 2016 NBS spolupracovala s MF SR na príprave novely zákona o spotrebiteľských úveroch, ktorá bola vyhlásená v Zbierke zákonov SR v novembri 2016. Jej zámerom bolo určenie minimálneho okruhu regulátornych požiadaviek s cieľom obozretného poskytovania spotrebiteľských úverov veriteľmi a zohľadnenie vzniknutých nedostatkov vyplývajúcich z aplikačnej praxe. Cieľom ustanovení novely zákona o spotrebiteľských úveroch bolo predísť negatívnym trendom pri poskytovaní spotrebiteľských úverov, ktoré by mohli v budúcnosti viesť k zvýšeniu rizík tak pre veriteľov, ako aj spotrebiteľov a ekonomiku ako celok.

NBS taktiež v spolupráci s MF SR pripravila legislatívu v oblasti zmrazovania finančných zdrojov a aktív teroristov a iných osôb, a to konkrétne zákon o vykonávaní medzinárodných sankcií.

Taktiež pokračovala príprava ďalších právnych predpisov, najmä opatrení NBS, ktoré bolo nevyhnutné pripraviť, resp. prijať v súvislosti s aktuálnym vývojom v oblasti bankovníctva. Významnú úlohu v tomto smere mali predovšetkým opatrenie k zákonu o úveroch na bývanie, novela opatrenia o registri bankových úverov a záruk a opatrenie o náležitostiach žiadosti o registráciu zastúpenia zahraničnej banky.

Opatrenie k zákonu o úveroch na bývanie ustanovilo podrobnosti týkajúce sa obozretného poskytovania úverov na bývanie, najmä v oblasti posudzovania schopnosti spotrebiteľov splácať úver na bývanie, obozretného prístupu k zabezpečeniu úveru nehnuteľnosťou a limitov pre maximálnu splatnosť úveru na bývanie.

Novela opatrenia o registri bankových úverov a záruk mala za cieľ zohľadniť zmeny vyplývajúce zo zavedenia novej verzie informačného systému registra bankových úverov a záruk za účelom zabezpečenia rýchleho prístupu k aktuálnym a kvalitným údajom o úveroch a zárukách obsiahnutých v tomto registri.

Opatrenie o náležitostiach žiadosti o registráciu zastúpenia zahraničnej banky bolo zamerané na zosúladenie pojmov s aktuálnym právnym stavom a na zapracovanie požiadaviek odborných útvarov NBS vyplývajúcich z aplikačnej praxe.

OBLASŤ POSKYTOVANIA PLATOBŇNÝCH SLUŽIEB A VYDÁVANIE ELEKTRONICKÝCH PEŇAZÍ

V roku 2016 bola zverejnená predbežná informácia o príprave návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon o platobných službách, ktorého cieľom bude transpozícia smernice PSD 2. Táto smernica bola prijatá v súlade so stratégiou Európa 2020 a digitálnou agendou so zámerom prispieť k vytvoreniu harmonizovaného trhu elektronických platieb v rámci celej EÚ.

Hlavnými cieľmi smernice PSD 2 sú posilnenie transparentnosti a možnosti rýchlejšieho prijímania inovácií v oblasti platobných služieb, uľahčenie používania elektronických platieb, zmierňovanie rizík v oblasti bezpečnosti platieb, posilnenie práv spotrebiteľov a nárast ich informovanosti, zvýšenie ochrany spotrebiteľov, ako aj zabezpečenie nediskriminačných podmienok pre poskytovateľov platobných služieb, vrátane vytvorenia zdravého konkurenčného prostredia v tejto oblasti.

OBLASŤ NEBANKOVÝCH VERITEĽOV

Novela zákona o spotrebiteľských úveroch, ktorej zámerom bolo predovšetkým riešenie vzniknutých nedostatkov vyplývajúcich z aplikačnej praxe, sa týkala okrem bánk aj oblasti nebankových veriteľov.

Novelou sa okrem iného dosiahlo aj rozšírenie uplatňovania pravidiel vyplývajúcich z odporúčania k rizikám spojeným s vývojom na trhu retailových úverov pre všetkých poskytovateľov spotrebiteľských úverov, vrátane takých poskytovateľov spotrebiteľských úverov, ktorí nie sú bankami a ktorí tvoria nezanedbateľný podiel na trhu spotrebiteľských úverov.

Novela zákona o spotrebiteľských úveroch úzko súvisela aj so zákonom o úveroch na bývanie, ktorý stanovil viaceré obozretné zásady pre poskytovanie úverov na bývanie.

OBLASŤ POISŤOVNÍCTVA

V nadväznosti na implementáciu režimu Solventnosť II do zákona o poisťovníctve, ktorý s výnimkou niektorých ustanovení nadobudol účinnosť 1. januára 2016, NBS za účelom zosúladenia s novou reguláciou vydala vo februári 2016 opatrenie ustanovujúce štruktúru výkazov a hlásení predkladaných NBS poisťovňou, na ktorú sa neuplatňuje osobitný režim, alebo zaistovňou, ako i termíny a spôsob predkladania týchto výkazov a hlásení vrátane metodiky na ich vypracúvanie. Opatrenie ustanovuje aj spôsob predkladania informácií podľa článku 304 delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2015/35 a dopĺňa harmonizované výkazníctvo v rámci Európskeho hospodárskeho priestoru o informácie vyžadované ECB.

V októbri 2016 nadobudlo účinnosť opatrenie, ktorým sa ustanovuje štruktúra, rozsah, obsah a forma vypracúvania správy o výsledkoch činnosti útvaru riadenia rizík poisťovne, na ktorú sa uplatňuje osobitný režim.

Okrem uvedených dvoch opatrení, ktoré doplnili 12 opatrení súvisiacich s režimom Solventnosť II vydaných v roku 2015, NBS pripravila 7 odporúčaní, ktorými sa preberajú usmernenia EIOPA pre režim Solventnosť II. Odporúčania sa vzťahujú na činnosť poisťovní, zaistovní, pobočiek zahraničných poisťovní a pobočiek zahraničných zaistovní a prispievajú ku konzistentnému výkladu sekundárnej európskej legislatívy, ako aj ku konvergencii pri výkone dohľadu. Zároveň je ich cieľom zaviesť konzistentné, efektívne a účinné postupy orgánov dohľadu a dohliadaných subjektov, a tým zabezpečiť bezproblémové fungovanie poisťového trhu.

OBLASŤ DŮCHODKOVÉHO SPORENIA

UDF v priebehu roka 2016 spolupracoval s MPSVaR SR pri príprave návrhu novely zákona o starobnom dôchodkovom sporení, upravujúcej oblasť výplaty dávok, kde sa menia podmienky výplaty formou programového výberu dostupnejšieho širšiemu počtu sporiteľov ako doteraz.

V rámci svojej legislatívnej kompetencie NBS pripravila tri všeobecne záväzné právne predpisy. Ich vydanie vyplynulo zo zmien primárnej legislatívy pre sektor dôchodkového sporenia. Nové opatrenia reflektovali novelizačné zmeny zákona o starobnom dôchodkovom sporení a zákona o doplnkovom dôchodkovom sporení. Rovnako súviseli s prechodom výkazníctva na nový informačný systém ŠZP a zohľadňovali požiadavky aplikačnej praxe.

Regulačná činnosť NBS spočívala taktiež v príprave a zverejnení metodického usmernenia UDF, ktorého účelom je objasniť dôchodkovým správcovským spoločnostiam postup, ktorý sa od nich očakáva v súvislosti s hodnotením kreditného rizika emitenta pri nadobúdaní a držaní niektorých vybraných finančných nástrojov do majetku dôchodkového fondu.

OBLASŤ FINANČNÉHO SPROSTREDKOVANIA A FINANČNÉHO PORADENSTVA

Dňa 1. januára 2016 nadobudla účinnosť novela zákona o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve, ktorej predmetom bola zmena pojmu vedúceho zamestnanca finančného agenta alebo finančného poradcu na pojem odborný garant.

Zároveň boli v roku 2016 vydané dve metodické usmernenia UDF, z ktorých prvé sa týkalo priemernej výšky nákladov na finančné sprostredkovanie v životnom poistení a druhé niektorých ustanovení zákona o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve.

OBLASŤ TRHU CENNÝCH PAPIEROV

V oblasti trhu cenných papierov NBS počas roka 2016 spolupracovala s MF SR na implementácii smernice o trhoch s finančnými nástrojmi do zákona o cenných papieroch a zákona o burze cenných papierov.

Zároveň NBS spolupracovala s MF SR pri príprave návrhu zákona č. 292/2016 Z. z., kto-

rým sa novelizovali viaceré osobitné zákony finančného trhu, medzi iným aj zákon o cenných papieroch a zákon o dohlade nad finančným trhom. Zákon o cenných papieroch bol novelizovaný v súvislosti s potrebou zmien v národnej právnej úprave so záujmom reflektovať skutočnosti vyplývajúce z priamo vykonateľného nariadenia o zlepšení vyrovnania transakcií s cennými papiermi v EÚ, ako aj v súvislosti s prípravou projektu Target 2 Securities. Zákon o dohlade nad finančným trhom bol novelizovaný v súvislosti s implementáciou vykonávacej smernice 2015/2392, pokiaľ ide o nahlasovanie skutočných alebo možných porušení nariadenia MAR príslušným orgánom dohľadu nad finančným trhom (tzv. whistleblowing⁷). Zmeny v zákone o dohlade nad finančným trhom sa však nevzťahujú len na nahlasovanie skutočných alebo možných porušení nariadenia MAR, ale upravujú predmetnú problematiku nad rámec vykonávacej smernice 2015/2392 komplexne pre celú oblasť finančného trhu. Ide o nahlasovanie porušení všetkých zákonov, ktoré podľa zákona o dohlade nad finančným trhom NBS dohliada, a to vrátane oblastí, kde požiadavky na whistleblowing neupravuje právo EÚ.

V nadväznosti na nariadenie MAR, ktorého cieľom je zabrániť zneužívaniu trhu vo forme obchodovania s využitím dôverných informácií, neoprávneného zverejnenia dôverných informácií a manipulácie s trhom, EK v roku 2016 zverejnila regulačné technické predpisy a vykonávacie technické predpisy, ktoré bližšie špecifikujú podmienky, kritériá a postupy uplatnenia niektorých oblastí nariadenia MAR.

UDF zverejnil na webovej stránke NBS⁸ usmernenie k uplatňovaniu výnimiek zo zúčtovacej povinnosti pre OTC derivátové transakcie v rámci skupiny podľa nariadenia EMIR. Účelom tohto usmernenia je zabezpečenie jednotného postupu a uľahčenie uplatňovania týchto výnimiek prostredníctvom vyplnenia vzorových formulárov a ich odoslania NBS.

OBLASŤ KOLEKTÍVNEHO INVESTOVANIA

V oblasti legislatívnej činnosti NBS v roku 2016 spolupracovala na príprave novely zákona o kolektívnom investovaní, ktorá nadobudla účinnosť 1. decembra 2016. V rámci novely boli v danom zákone upravené chyby, ktoré boli zistené

⁷ Whistleblingom je najmä poskytovanie informácií o podozrení na porušenie všeobecne záväzných právnych predpisov, ktoré sú nahlasujúcej osobe známe zvnútra prostredia nahlasovateľného dohliadaného subjektu, t. j. napríklad zamestnanec subjektu, alebo osoba inak spolupracujúca s dohliadaným subjektom.

⁸ http://www.nbs.sk/_img/Documents/_Dohlad/ORM/RegulaciaTrhov/Usmernenie_k_uplatnovaniu_vynimiek_zo_zuctovacej_povinnosti_IGT.pdf

počas aplikačnej praxe. Koncom roka 2016 NBS začala spolupracovať na ďalšej novele zákona o kolektívnom investovaní, v ktorej NBS v spolupráci so SASS navrhuje úpravy pre zefektívnenie činnosti kolektívneho investovania na základe podnetov od subjektov z lokálneho kapitálového trhu.

Začiatkom roka 2016 vydala NBS aktualizované stanovisko k prechodným ustanoveniam novely zákona o kolektívnom investovaní, v ktorom na základe podnetov objasnila postup pri predkladaní žiadosti o udelenie povolenia podľa § 28a zákona o kolektívnom investovaní na vytváranie a spravovanie alternatívnych investičných fondov.

V máji 2016 NBS vydala odporúčanie pre správovské spoločnosti k zásadám odmeňovania týkajúce sa postupu pri vypracovaní a uplatňovaní zásad odmeňovania podľa harmonizovaných usmernení pripravených ESMA.

V júni 2016 bolo vydané metodické usmernenie UDF k posudzovaniu splnenia niektorých podmienok na vydanie povolenia na distribúciu cenných papierov alebo majetkových účastí zahraničných alternatívnych investičných fondov verejnou ponukou neprofesionálnym investorom na území SR, na ktorom NBS úzko spolupracovala so SASS.

V decembri 2016 NBS vydala novelu opatrenia o predkladaní informácií správcami alternatívnych investičných fondov na účely dohľadu a monitorovanie systémového rizika, ktorou ustanovila spôsob predkladania požadovaných informácií prostredníctvom informačného systému ŠZP.

2.4 RIEŠENIE KRÍZOVÝCH SITUÁCIÍ

V apríli 2016 sa uskutočnilo 4. zasadnutie Rady pre riešenie krízových situácií. Rada sa zaoberala príspevkami do Jednotného fondu na riešenie krízových situácií v roku 2016, zmenou štatútu a rokovacieho poriadku Rady a voľbou výkonného člena Rady. Za výkonného člena Rady bola zvolená riaditeľka odboru regulácie, Mgr. Júlia Čillíková, členka Rady. V novembri 2016 sa uskutočnilo 5. zasadnutie Rady, na

ktorom bol schválený návrh implementácie ustanovení o proporcionalite pri riešení krízových situácií a predbežné zjednodušené plány riešenia krízových situácií pre menšie banky. Zároveň boli schválené Východiská metodiky na určenie MREL pre vybrané inštitúcie v pôsobnosti Rady s preferovanou rezolučnou stratégiou konkurzu.

V roku 2016 bol vypracovaný návrh novely zákona o riešení krízových situácií na finančnom trhu. Jej cieľom bolo spresnenie rámca prevencie a riešenia možných krízových situácií na finančnom trhu v súlade s ustanoveniami smernice BRRD a zabezpečenie vykonateľnosti ustanovení uvedeného zákona v praxi. Novela zákona nadobudla účinnosť 15. novembra 2016.

V súlade s čl. 88 smernice BRRD sa na podporu spolupráce a zabránenie rozdielnym vnútroštátnym reakciám vytvárajú kolégiá pre riešenie krízových situácií, v rámci ktorých sú orgány pre riešenie krízových situácií povinné vzájomne spolupracovať pri riešení krízových situácií subjektov skupiny. V roku 2016 sa pracovníci oddelenia riešenia krízových situácií (OKS) zúčastňovali na kolégiu zriadenom maďarským rezolučným orgánom.

OKS v roku 2016 pokračovalo v sledovaní problematiky riešenia krízových situácií iných finančných spoločností než úverových inštitúcií a investičných spoločností. Priebežne mapuje vývoj v tejto oblasti tak na globálnej, ako aj na európskej úrovni.

2.5 OCHRANA FINANČNÉHO SPOTREBITEĽA

UDF považuje metodickú činnosť v oblasti ochrany finančných spotrebiteľov za dôležitý nástroj prevencie porušovania práv spotrebiteľa a zároveň za cestu, akým spôsobom je možné dosahovať pri svojej činnosti vysoký stupeň predvídateľnosti, transparentnosti a posilňovania právnej istoty u dohliadaných subjektov a spotrebiteľskej verejnosti. Hoci v priebehu roka 2016 nebolo vydané metodické usmernenie pre oblasť ochrany finančných spotrebiteľov, UDF sa metodickej činnosti venoval a pripravoval viace-

ro návrhov, ktoré predložil odbornej verejnosti a účastníkom finančného trhu na vyjadrenie a pripomienky. Boli začaté viaceré iniciatívy, najmä v oblasti spotrebiteľských úverov, osobitne v témach práva na predčasné splatenie, ročnej percentuálnej miery nákladov a predčasného zosplatenia úveru.

V roku 2016 nadobudli právoplatnosť dve predběžné opatrenia a bolo začatých 6 sankčných konaní. Za porušenie povinností v oblasti ochrany spotrebiteľa na finančnom trhu je možné uložiť peňažnú sankciu, zákaz používania nekalej obchodnej praktiky alebo neprijateľnej zmluvnej podmienky v neprospech finančného spotrebiteľa, zákaz poskytovania finančnej služby, ktorá je v rozpore s pravidlami ochrany finančných spotrebiteľov a môže sa odobrať povolenie alebo iné udelené oprávnenie.

V minulom roku došlo k výraznému zvýšeniu počtu vykonaných plošných analýz, dohľadov na diaľku a dohľadov na mieste. Celkovo bolo vykonaných 25 dohľadov na diaľku a plošných zisťovaní a analýz. V minulom roku prebiehalo 21 dohľadov na mieste. NBS naďalej využívala možnosť začatia dohľadu na mieste aj vykonaním kontrolných zaobstaraní finančných služieb pod utajenou identitou. Celkovo bol inštitút tzv. mystery shoppingu⁹ využitý 95-krát.

V oblasti poskytovania spotrebiteľských úverov sa dohľady zameriavali najmä na poskytovanie predzmluvných informácií, používanie neprijateľných zmluvných podmienok, náležitosti zmlúv a používanie nekalých obchodných praktík. V súvislosti s nadobudnutím účinnosti zákona č. 438/2015 Z. z., ktorý novelizoval zákon o spotrebiteľských úveroch, sa prešetrovali najmä prekračovanie stropu ročnej percentuálnej miery nákladov a ponuka dobrovoľných služieb k úverom. V oblasti úverov na bývanie sa dohľady venovali najmä spôsobu určovania výšky poplatku za predčasné splatenie úveru a ďalším nákladom, ktoré majú finanční spotrebiteľia uhradiť pri predčasnom splatení úveru. Dohľady na diaľku preverovali aj formu a obsah poskytovaných informácií v reprezentatívnom príklade pri ponuke úverov na bývanie. V minulom roku bola pozornosť sústredená aj na nepovolenú činnosť subjektov, ktorým nebolo poskytnuté povolenie na poskytovanie spotrebiteľských úverov NBS.

V roku 2016 bolo NBS doručených 2 376 podaní finančných spotrebiteľov a iných klientov, tzn. o 702 podaní viac ako v roku 2015, čo predstavuje doteraz najväčší, až 40 % medziročný nárast počtu podaní. Až pri 60 % opodstatnených podaní došlo v rámci vybavovania podania spotrebiteľa k náprave a odstráneniu zistených nedostatkov zo strany dohliadaného subjektu bez toho, aby to bolo potrebné uložiť rozhodnutím ako povinnosť, kým v roku 2015 k tomu došlo v 45 % prípadov. Na vynútenie zmeny správania a nápravu nedostatkov preto nebolo v týchto prípadoch potrebné začať konanie zo strany NBS.

Prevzatie dohľadu nad spotrebiteľskými úvermi poskytovanými veriteľmi nebankovým spôsobom sa výrazne odrazilo aj na počte prijatých podaní. Kým v roku 2015 dostala NBS 209 takýchto podaní, v roku 2016 to bolo až 430 podaní. Tým sa spotrebiteľský úver zaradil na prvé miesto najviac namietaných produktov, čím prevyšil produkt povinného zmluvného poistenia automobilu, ktorý bol dlhodobo na prvom mieste v počte podaní doručených NBS. Námietky finančných spotrebiteľov v oblasti bankovníctva sa týkali poplatkov pri hypotekárnych úveroch, úveroch na bývanie, ale aj spotrebiteľských úverov poskytovaných bankami. V sektore poisťovníctva sa, rovnako ako v predchádzajúcich rokoch, najviac podaní týkalo povinného zmluvného poistenia (takmer 11 %). Počet podaní týkajúcich sa finančného sprostredkovania sa počas rokov 2010 až 2016 výrazne nemenil, ale stále sú predmetom týchto podaní spôsob, rozsah a kvalita poskytovania informácií finančnému spotrebiteľovi pred poskytnutím finančnej služby.

NBS pokračovala aj v roku 2016 v rozvoji finančnej gramotnosti rôznymi aktivitami, pričom hlavnou cieľovou skupinou bola mládež – žiaci základných a stredných škôl. Interaktívne prednášky absolvovalo spolu viac ako 2 400 žiakov z rôznych častí Slovenska, a to v budove NBS, ako aj v školách po celom Slovensku (počas European Money Week). UDF sa zúčastňoval na práci v Medzirezortnej expertnej skupine pre finančnú gramotnosť pri MŠVVaŠ SR, v rámci ktorej došlo k úprave Národného štandardu finančnej gramotnosti, pričom boli reflektované zmeny na finančnom trhu, ale aj skúsenosti s dovedy platnou verziou štandardu.

⁹ Kontrolné zaobstarávanie finančných služieb pod utajenou identitou.